

Κώστα Μ. Οικονόμου,
«Δεγινάτωρ Κούρος», Ίωάννινα 2005

Γιώργου Οικονόμου,
«Λόγος αναδυόμενος», Ένδοχώρα, Ίωάννινα 2006

Με αυτά τὰ δύο βιβλία, τὰ ὁποῖα πιθανότατα πέρασαν ἐντελῶς ἀπαρατήρητα (καὶ σχετικὰ πρόσφατα ἢ γράφουσα τὰ «ἀνακάλυψε»), ἡ στήλη θέλει: 1ον, νὰ τιμήσει στὸ πρόσωπο τῶν συγκεκριμένων συγγραφέων καὶ ὄσους ἄλλους ἐξακολουθοῦν ἡρωικὰ νὰ ἐκδίδουν «ἰδίους ἀναλώμασι» βιβλία, ἐμπιστευόμενοι μικρὰ ἢ μεγάλα τυπογραφεῖα, ἐν προκειμένῳ τὸ υπογραφεῖο Θεοδωρίδη στὰ Γιάννενα, 2ον, τὴν πάντα «πρώτη στὰ γρόσια καὶ στὰ γράμματα» πρωτεύουσα τῆς Ἑπείρου, τόπο καταγωγῆς τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Εὐθύνης» Κώστα Τσιρόπουλου.

Τὰ βιβλία τῶν ἀδελφῶν Οἰκονόμου, διαφορετικὰ τὸ καθένα τους, εἶναι καθεαυτὰ ἐξαιρετικά. Ὁ «Δεγινάτωρ Κούρος» περιλαμβάνει τρία πεζόμορφα κείμενα καθὼς καὶ ἓνα, σὲ στίχους, τέταρτο. Κατ' οὐσίαν, σὲ ὅλες περιπτώσεις πρόκειται γιὰ ποίηση. Καὶ μάλιστα, μιὰ ποίηση ἢ ὁποῖα μᾶς ἀφήνει ἄναυδους, ὅσῃν αὐστηρότητα καὶ ἂν ἐπιστρατεύσουμε ἀπέναντί της. Στὶς προλογικὲς «ἀπαραίτητες πληροφορίες» διαβάζουμε μετ' ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ ὅτι τὰ κείμενα «γράφηκαν πρὶν ἀπὸ χρόνια σὲ ψυχιατρικὴ κλινικὴ» ὅπου ὁ, ἐκ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν γλύπτης, Κώστας Οἰκονόμου, «πάσχων ἐκ σχιζοφρενικῆς συνδρομῆς, σύμφωνα μὲ τὴν γνωμάτευση τῶν γιατρῶν, νοσηλευόταν γιὰ μεγάλο διάστημα».

Ὁ ἀναγνωστικὸς μας θαυμασμὸς προκαλεῖται καὶ ἐδράζεται στὴν γλωσσικὴ ωραιότητα καὶ ἀρτιότητα, στὴν

Ἐψηλὴ Ἔμπνευση, στὴν προφητικὴ διάσταση ἢ ὁποῖα ἀνακαλεῖ ἀμέσως στὴν μνήμη παλαιοδιαθηκικὰ ἀριστουργήματα ὅπως π.χ. αὐτὰ τοῦ Ἡσαΐα, στὴν τόλμη, στὴν εὐγένεια, τὴν καλοσύνη καὶ τὴν ρόμη, τόσο τῶν συλλήψεων ὅσο καὶ τῆς ἐκφορᾶς των.

Τὸ δεύτερο ἐξ αὐτῶν τῶν μεγάλων ποιημάτων, ὑπὸ τὸν τίτλο « Ἴδου ὁ Ἄγων », ἀρχικὰ μπορεῖ νὰ δώσει τὴν ἐντύπωση ἐνὸς ἐμπνευσμένου ἐκτενοῦς σχολίου στοῦ ἐλυτικὸ « Ἀξιὸν Ἔστί », καὶ δὴ στοῦ πρῶτο κεφάλαιου τῆς Γενέσεως, στὴν οὐσία ἀποτελεῖ ἓνα βαθύτερο, νέο ἔργο. Τολμηρότερος καὶ ἀπείρως εὐγενέστερος τοῦ Ἐμπειρικοῦ ὡς πρὸς τὸν ὑπερρεαλισμὸ, εὐρύτερος καὶ ἰσχυρότερος τοῦ Πεντζίκι, τὸν ὁποῖο ὁμοιάζει νὰ ἔχει ἀφομοιώσει καὶ ὑπερβεῖ, ὁ Κώστας Οἰκονόμου μᾶς προκαλεῖ σχεδὸν ἀφόρητη θλίψη, καθὼς οἱ λίγες γραμμὲς αὐτές, ἴσως τοῦ ἔδιναν κάποια μικρὴ χαρὰ, ὅμως γράφονται ἓνα χρόνο μετὰ τὸν θάνατό του. Εὐχόμαστε ἐκ βαθέων σοβαρὸς ἐκδοτικὸς οἶκος νὰ ἀναλάβει τὴν ἐπανέκδοση τοῦ συνόλου τῶν λογοτεχνικῶν του ἔργων – εἶναι τὸ λιγότερο πὺν μπορεῖ νὰ γίνῃ, γιὰ ἓνα μοναδικὸ πρόσωπο ὡσὰν τὸ δικό του καὶ γιὰ ἓνα τόσο μεγάλο ἐκφραστικὸ χάρισμα. Δὲν διστάζουμε νὰ ποῦμε ὅτι, παρ' ὅλο πὺν δύσκολα ἀντέχει κανεὶς τὸν ἀλλοῦ κρυφὸ καὶ ἀλλοῦ ἐκδηλομένο σπαραγμὸ του, μᾶς διδάσκει τὸ Κάλλος τῆς Αὐθεντικότητος, ὅ,τι ἀκριβῶς τραγικὰ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν τέχνη καὶ ἀπὸ τὸν βίον μας.

Ἄλλων τόνων ἢ ποιητικὴ συλλογὴ « Λόγος Ἀναδυόμενος » τοῦ ἐτέρου τῶν ἀδελφῶν Γιώργου Οἰκονόμου, εἶναι κατακεκοσμημένη μὲ ἀληθῶς ὠραία, πυκνά, λιτά, ἀκριβολόγα, ἰσχυρὰ ποιήματα. Κάποτε κρίνουν τὴν ἐποχὴ, ὅπως στοῦ ἐξαίρετο « Καρφωμένο Ψηλά », τὸ ὁποῖο συναγωνίζεται σὲ καυστικότητα τό: « Αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι ποίημα » μὲ τὴν ἀξέχαστη ὅσο καὶ φοβερὴ προτροπὴ του πρὸς τοὺς « νεοέλληνες »: « Νὰ φύγετε! » στὴ συλλογὴ « Τὸ φάντασμα τοῦ Ἰποβόλεα » (1994) τοῦ Κώστα Σοφιανοῦ. Δὲν εἶναι αὐτὸς ὡστόσο ὁ κυρίαρχος τόνος στὸν « Ἀναδυόμενος Λόγος » τοῦ Γ. Οἰκονόμου: ἡ συλλογὴ εἶναι ὀλόγραφη, ὡσὰν θαυμάσια ἱστορημένος ναός, μὲ ἐξομολογήσεις πὺν κάποτε ἀναδεικνύονται σὲ ὠδὲς. Ἄν ἢ Ἀπουσία μπορεῖ νὰ βιωθεῖ τόσο ἰσχυρὰ ὡστε νὰ ἐπιφαίνεται, καταυγάζουσα τὴν

κατόδυνη ὑπαρξη καὶ τὴν γλώσσα τῆς ὡς μυστηριακὴ Ζῶσα
Παρουσία, τυλιγμένη στὸν γνόφο τοῦ *numinous*, τότε
εὔχεται κανεὶς νὰ τοῦ δινόταν ἡ Χάρη νὰ τὴν ζεῖ μὲ τὸν
ἐγκεκαυμένο καὶ ἐγκαυστικὸ τρόπο τοῦ Γιώργου Μ.
Οἰκονόμου, ὅπου γῆς βεβαίως ἀλλ' ἰδιαίτερα σ' αὐτὴν τὴν
«Χώρα πὸν ἐξαντλεῖς τὸν ἠχο μου / κι ὀρίζεις τὰ βήματά
μου».

ΝΑΤΑΣΑ ΚΕΣΜΕΤΗ

ΕΥΘΥΝΗ

τεῦχος 456 , δεκέμβριος 2009